

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Promemorian Polisens rätt att skjuta – En ny reglering om laga befogenhet att använda skjutvapen (Ds 2023:25)

Sammanfattning

Mot bakgrund av de intressen som Åklagarmyndigheten har att bevaka lämnas följande yttrande.

Åklagarmyndigheten tillstyrker förslagen i promemorian med följande synpunkter.

7.2.3 *Avgränsning av begreppet skjutvapen*

Utredningen föreslår att skjutvapen ska definieras i lagen som handeldvapen, såsom pistoler, revolverar, gevär, automatkarbiner, kulsprutepistoler och kulsprutor, samt därmed jämförliga vapen och granatgevär, dock inte vapen för spridande av tårgas och andra liknande vapen. Definitionen motsvarar 2 § förordningen (1996:31) om statliga myndigheters skjutvapen m.m. utom såvitt avser sista ledet, ”dock inte vapen för spridande av tårgas och andra liknande vapen”. Sådana vapen ska, enligt utredningen, undantas från lagens tillämpningsområde för tydlighets skull. Åklagarmyndigheten har en farhåga om att tillägget i stället för att förtydliga kan leda till tolkningsproblem eftersom fråga kan uppstå om andra liknande vapen, som inte uttryckligen undantas, t.ex. elchockvapen, är avsedda att omfattas av definitionen. Det finns därför anledning att överväga om sista ledet bör tas bort.

7.4.7 *Riktande av vapen mot person bör under vissa förutsättningar tillåtas på ett tidigare stadium*

Polismän föreslås i 3 § andra stycket också att, utöver vad som följer av 3 § första stycket, få en rätt att rikta vapen mot någon om det är nödvändigt för att ha tillräcklig beredskap för ett eventuellt angrepp från den person som

skjutvapnet riktas mot. Av författningskommentaren framgår att det ska vara fråga om ett angrepp av det slag som avses i 3 § första stycket 1, dvs. kunna leda till livshotande eller allvarliga skador. Åklagarmyndigheten anser att det finns skäl att, i linje med uttalandena i författningskommentaren, förtydliga lagtexten så att det framgår att rätten att rikta vapen gäller vid angrepp av allvarigare slag, t.ex. genom att lägga till ”allvarligt” eller ”svårare” före angrepp. I avsaknad av ett förstärkande ord uppfattas rätten att rikta vapen mot någon som vidare än avsett och att den därmed kan aktualiseras vid alla slags angrepp, oavsett hur allvarliga de är.

Detta yttrande har beslutats av chefen för Utvecklingscentrum, överåklagaren Lennart Guné, efter föredragning av extra åklagaren Lina Molin. I den slutliga handläggningen av ärendet har också överåklagaren Mikael Björk och kammaråklagaren Anders Svensson deltagit. Vice överåklagaren Bengt Åsbäck vid Särskilda åklagarkammaren har medverkat i beredningen.

På Åklagarmyndighetens vägnar

Lennart Guné

Lina Molin

Kopia till

Kommunikationsavdelningen

Rättschefen

Biblioteket